

РЕШЕНИЕ

№ 434

гр. Русе, 21.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николинка Чокоева

при участието на секретаря Ирена Иванова
в присъствието на прокурора Г. М. М.
като разгледа докладваното от Николинка Чокоева Гражданско дело №
20224500100611 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл.4 във вр. с чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ от М. К. М. против Прокуратурата на Република България за заплащане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, настъпили вследствие на незаконното му обвинение в извършено престъпление по чл.321 и чл.302, т.1, б. „б“ от НК по ДП №60/2016 г. по описа на СП и ДП №215/2018 г. по описа на РОП. Ищецът твърди, че е бил привлечен в качеството на обвиняем по посоченото наказателно производство на 17.11.2016 г., а впоследствие то е било прекратено с Постановление от 14.03.2019 г. Заявява, че за този период е претърпял неимуществени вреди, тъй като е бил временно отстранен от заеманата от него длъжност, арестът му бил шумно отразен в медиите и станал достояние за неограничен кръг лица, включително негови съседи, познати и колеги. Това обстоятелство предизвикало негативни емоционални преживявания у него, уронило честта, достойнството и престижа му, усещал отрицателно отношение на голяма част от хората, с които контактувал. Случилото се повлияло на здравословното и финансовото му състояние, защото той се притеснявал дали ще може да издържа семейството си и да заплаща задълженията си по банкови кредити, а в същото време рискувал да загуби семейното жилище. Претендира заплащане на обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 40 000 лв. и за имуществени вреди в размер на 900 лв., равняващи се на направените от него разходи за заплащане на адвокатски възнаграждения по досъдебното производство, ведно със законната лихва върху тези суми от

датата на завеждане на иска, както и присъждане на разноските по делото.

В отговор на исковата молба ответникът - Прокуратурата на Република България оспорва предявените искове по основание и размер. Счита, че същите са допустими, но неоснователни. Възразява, че така претендираните вреди не са пряка и непосредствена последица от дейността на правозащитните органи, в частност Прокуратурата. Счита, че имуществените вреди са причинени по изключителна вина на пострадалия и оспорва техния размер. Възразява, че Прокуратурата на РБ не следва да носи отговорност за дисциплинарното производство, по което ищецът е бил временно отстранен от работа. Моли предявените искове да бъдат отхвърлени.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното:

Видно от писмените доказателства по делото, към 2016 г. ищецът М. К. М. заемал длъжността „старши полицай“ на ГКПП – Русе от ГПУ – Русе към Регионална дирекция „Гранична полиция“ – Русе при ГДГП – МВР. През 2016 г. било образувано досъдебно производство № 60/2016 г. по описа на Следствения отдел при Специализираната прокуратура срещу неизвестни извършители за престъпление по чл.321, ал.3 вр. ал.1 и ал.2 от НК. На 16.11.2016 г. било извършено претърсване на дома и на автомобила на М. М., като тези действия станали известни на ръководството на РД „ГП“ и на неговите съседи. С постановление от 17.11.2016 г. по ДП №60/2016 г. по описа на СП, той бил привлечен в качеството на обвиняем за извършване на престъпление по чл.321, ал.3, пр.2, вр. ал.2 от НК за участие в структурирана с користна цел ОПГ за извършване на престъпления по чл.301 от НК, заедно с още шестима негови колеги и за престъпление по чл.302, т.1, б. „а“ вр. чл.301, ал.1 от НК за това, че на 25.03.2016 г. на ГКПП – Русе – Дунав мост взел подкуп от 2.00 евро, за да не извърши действия по служба. На същата дата - 17.11.2016 г. М. бил задържан за 72 часа. Случилото се било отразено широко в медиите. С определение от 19.11.2016 г. по ЧНД № 3201/2016 г. на Специализирания наказателен съд спрямо М. М. е взета мярка за неотклонение „парична гаранция“ в размер на 5 000 лв. Същото е отменено с определение на Апелативния специализиран съд от 24.11.2023 г. по ВЧНД №316/2016 г. и по отношение на М. не е взета мярка за неотклонение.

Със Заповед УРИ 3282з-3309/25.11.2016 г. на директора на ГД „Гранична полиция“ срещу М. М. е образувано дисциплинарно производство и той е бил временно отстранен от длъжност. По жалба на служителя срещу визираната заповед в Административен съд – Русе е образувано адм. дело

№417/2016 г. и с влязло в сила решение съдът е отхвърлил оспорването като неоснователно. Със Заповед УРИ 3282з-1158/26.04.2017 г. дисциплинарното производство е прекратено, М. е възстановен на работа и е разпоредено да му бъде изплатено полагащото се възнаграждение за времето на отстраняване от длъжност.

С постановление от 27.12.2016 г. по пр. пр. № 612/2016 г. по описа на СП – София наблюдаващият прокурор е прекратил частично наказателното производство срещу М. М. за престъплението по чл.321, ал.3, пр.2, вр. ал.2 от НК и досъдебното производство е изпратено по компетентност на ОП – Русе. Наказателното производство срещу М. е изцяло прекратено с постановление от 14.03.2019 г. на наблюдаващия прокурор при ОП – Русе, поради недоказаност на обвинението.

Според показанията на свидетелите В.Р и С.М след образуване на наказателното производство М. ограничил социалните си контакти, чувствал се унижен, потиснат и засрамен. От писмените доказателства е видно, че ищецът е изплащал ипотечен кредит в размер на 84 000 лв. със срок за издължаване на дълга до 2036 година. От гласните доказателства се установява, че след отстраняването му от работа изпитвал притеснения за финансовото си положение – как ще се грижи за децата си и ще погасява задълженията си към банката. Колегите му започнали да говорят зад гърба му.

Във връзка със защитата си по наказателното производство М. М. направил разходи за адвокатско възнаграждение в размер на 900 лв. съгласно приложени по делото два договора за правна защита и съдействие.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление. По този ред държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице /чл. 4 от ЗОДОВ/. В настоящия случай безспорно е установено, че е налице

фактическият състав на цитираната разпоредба относно ангажиране отговорността на държавата в лицето на Прокуратурата на РБ. Спрямо ищеца на 17.11.2016 г. е повдигнато обвинение за извършени от него престъпления по чл.321, ал.3, пр.2, вр. ал.2 от НК и по чл.302, т.1, б. „а“ вр. чл.301, ал.1 от НК. Наказателното производство е водено за тежки умишлени престъпления, наказуеми с лишаване от свобода от три до десет години, глоба до двадесет хиляди лева и лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност, или да се заема определена държавна длъжност. Производството е продължило общо около 2 г. и 4 мес., като по първото обвинение е прекратено на 27.12.2016 г., а по второто – на 14.03.2019 г. поради тяхната недоказаност. През този период М. е временно отстранен от длъжност за около 5 месеца. Посочените обстоятелства безспорно са рефлектирали върху неимуществената му сфера. Съдът намира за доказани по основание твърденията в исковата молба, че претърпените от ищеца неимуществени вреди са причинени от воденото срещу него наказателно производство, от неговата продължителност, от тежестта на повдигнатото обвинение и от временното отстраняване от длъжност в резултат на наказателното преследване. Същите се изразяват в причинените на лицето неудобства, срам и накърнено лично достойнство вследствие на неоснователните обвинения, както и притеснения от финансово естество относно погасяване на паричните му задължения и осигуряване на издръжка за семейството. Засегнати са моралните и нравствените ценности у личността на ищеца, както и социалното му общуване.

Размерът на обезщетението за причинените неимуществени вреди следва да се определи от съда по справедливост съгласно принципа на чл.52 от ЗЗД. Критериите за определяне на този размер са характерът и степента на увреждането, възрастта на лицето, неговото обществено и социално положение, интензивността и продължителността на претърпените негативни душевни преживявания, общовъзприетото понятие за справедливост и социално-икономическите условия към момента на настъпване на вредите.

В конкретния случай следва да се отчете, че наказателното производство е водено за тежки умишлени престъпления и разследването е продължило около 2 г. и 4 мес., като по едното обвинение е продължило около 1 месец. В хода на досъдебното производство ищецът е бил задържан само за 72 часа. Впоследствие спрямо него не е била взета мярка за неотклонение и не е било

ограничено правото му на свободно придвижване. В продължение на 5 месеца ищецът е бил отстранен от длъжност и не е получавал трудово възнаграждение, но след прекратяване на дисциплинарното производство и възстановяването му на работа, е разпоредено да му бъде изплатено полагащото се възнаграждение за този период.

По делото не са налице доказателства, които да удостоверяват възникване на здравословни проблеми от физическо или психологическо естество у ищеца, които да са в причинно-следствена връзка с неоснователно повдигнатите му обвинения. Свид. Р. сочи, че започнал да вдига кръвно, но не са налице медицински документи в подкрепа на тези твърдения, не е видно свидетелката да има преки наблюдения от изпадане на ищеца в подобни състояния и дали, ако е имало такива, те не са били провокирани от други фактори. Липсват данни през периода на временно отстраняване от длъжност М. М. да е бил в невъзможност да погасява банковите си задължения или да е вземал заеми за осигуряване на издръжката на семейството си. Дадената гласност в медиите за ареста и проведеното наказателно производство неминуемо са създали душевен дискомфорт на ищеца и са повлияли в негативен план на взаимоотношенията му с познати и колеги. Същевременно той е получавал подкрепа на своя приятелски кръг, в който попадат и разпитаните по делото свидетели и с които е споделял своите емоционални преживявания. Не са налице данни случилото се да е оказало отрицателно влияние върху неговите семейни отношения. По делото не се твърди и не може да се направи извод за наличие на трайни тежки последици за ищеца от повдигането на конкретните обвинения.

При съобразяване на всички обстоятелства, относими към определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, както и на обществено-икономическата обстановка в страната към процесния период, и с оглед критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД, съдът намира, че адекватният размер обезщетение за репарирание на вредите от причинените на ищеца неимуществени вреди е 6 000 лева. От писмените и гласни доказателства по делото не е установено за ищеца да са настъпили по-значителни неимуществени вреди, с оглед на които съдът да определи по – висок размер на обезщетение.

По отношение на претенцията за заплащане на сумата от 900 лв.,

представляваща извършени разходи за адвокатско възнаграждение в досъдебното производство, съдът намира същата за основателна и доказана. Видно от представените договори за правна защита и съдействие възнаграждението в общ размер на 900 лева е изплатено в брой на адвоката за защита по повод процесното наказателно производство. Неоснователно се явява възражението на Прокуратурата на РБ относно наличието на хипотезата на чл.5 от ЗОДОВ за намаляване отговорността на държавата поради виновно съпричиняване на увреждането от пострадалия. Наказателното производство срещу ищеца е прекратено поради недоказаност на обвиненията, с оглед на което разпоредбата на чл.5 от ЗОДОВ е неприложима. По делото няма данни настъпилият вредоносен резултат да е в причинно-следствена връзка с поведение на увреденото лице - с действията си по време на наказателното преследване той недобросъвестно да е създад предпоставки за повдигане и поддържане на незаконно обвинение например чрез недобросъвестно направени неистински признания, въвеждане на органите на разследването в заблуждение с цел да се прикрият определени обстоятелства, да се забави или опорочи разследването на престъпление или др. Имуществените вреди пряко произтичат от неоснователно воденото срещу ищеца наказателно производство. Предвид изложеното искът за заплащане на обезщетение за претърпените имуществени вреди е доказан по основание и размер и следва да бъде изцяло уважен.

С оглед основателността на исковете, следва да бъде уважена и акцесорната претенция за законна лихва върху уважените размери, претендирана от ищеца считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното заплащане.

Предвид изхода на делото на осн. чл.10, ал.3 от ЗОДОВ в тежест на ответната страна следва да се възложат разноските за държавна такса в размер на 10 лева, както и за заплатено адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част от исковете. Ищецът е заплатил адвокатски хонорар в размер на 2000 лв. съгласно представен договор за правна защита и съдействие. Съобразявайки уважения размер на исковата претенция, в полза на ищеца следва да се присъди сумата от 560 лева за адвокатско възнаграждение, чийто размер е съобразен с минималното възнаграждение, предвидено в Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в приложимата редакция към сключване на

договора за правна защита и съдействие и заплащане на хонорара в брой.

Мотивиран така, Окръжният съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати на М. К. М., ЕГН *****, с адрес гр. Русе, ул. „Давид“ №15, бл. „Аглика“, вх.1, ет.1 **сумата от 6 000 лева** – обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на повдигнато обвинение по ДП № 60/2016 г. по описа на СП и ДП № 215/2018 г. по описа на ОП - Русе, прекратено с постановление на ОП - Русе от 14.03.2019 г. поради недоказаност на обвинението; **сумата от 900 лева** - обезщетение за имуществени вреди от същото обвинение, представляващо направените разходи за адвокатско възнаграждение в досъдебното производство, **ведно със законната лихва** върху присъдените обезщетения, считано от датата на депозиране на исковата молба - 31.10.2022 г. до окончателното изплащане, **както и разноските по делото - сумата от 10 лева** за държавна такса и **560 лв.** – за адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част от исковете.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск за обезщетение за неимуществени вреди за размера над 6 000 лева до претендираната сума от 40 000 лева, ведно със законната лихва върху разликата, считано от 31.10.2022 г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВТАС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Русе: _____